

Ö?renci Kat?I?m Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?renci Kat?I?m Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26571>

Özet

Ö?renci Kat?l?m Ölçe?i, ö?rencilerin okuldaki ö?renme süreçlerine ne düzeyde ve hangi biçimlerde dahil oldukları ölçmek amacıyla Türkçeye uyarlanmış psikometrik bir ölçektir. Bu ölçek, ö?rencilerin **davran??sal, duygusal ve bili?sel kat?l?m** boyutları ele alarak, e?itim ortamındaki motivasyon ve ba?l?k düzeylerini belirlemeye yardımcı olur. Gökhan Y?ld?r?m ve arkadaşları tarafından 2017 yılında gerçekleştirilen uyarlama çalışması, ölçeğin Türk kültürüne özgü geçerlik ve güvenilirlik kanıtları sunarak, e?itim bilimleri alanındaki ara?tırmacılara standartlaştırılmış bir araç sağlamıştır.

Uyarlama sürecinde, ölçeğin orijinal faktör yapısının korunup korunmadığı incelenmiş ve Türk ö?renci örneklemindeki psikometrik nitelikleri detaylıca analiz edilmiştir. Bu sayede, Türkiye'deki akademik çalışmalarda ö?renci kat?l?münün güvenilir bir şekilde ölçülmesi mümkün hale gelmiştir.

Anahtar Kelimeler

Ö?renci kat?l?m, psikometrik, uyarlama, geçerlik, güvenilirlik, e?itim psikolojisi, akademik başarı, ölçek geliştirme.

Yazarlar

Gökhan Y?ld?r?m, Yücel Sökmen, Ya?mur Ta?, Mehmet Dilekmen.

Amaç

Ö?renci Kat?l?m Ölçeği'nin temel amacı, ö?rencilerin okul yaşamına ve akademik görevlere gösterdikleri ba?l?k ve çaba düzeylerini bilimsel olarak tespit etmektir. Bu ölçek, ö?renci kat?l?münün çok boyutlu bir yapı olarak ele alarak, sadece görünürdeki davranışlar değil, aynı zamanda ö?rencilerin öğrenmeye yönelik içsel motivasyonları ve duygusal bakışları da değerlendirir.

Uyarlama çalışmasının birincil amacı ise, uluslararası alanda kabul görmüş bu ölçeği Türkçeye çevirmek ve dilsel, kültürel ve yapısal etkililiğini sağlamaktır. Böylece, Türk eğitim ortamlarında ö?renci kat?l?m düzeylerinin belirlenmesi, risk altındaki ö?rencilerin saptanması ve kat?l?m artırılmaya yönelik müdahale programlarının etkinliğinin değerlendirilmesi için standart bir araç sunulmuştur.

Yapı

Ölçek, eğitim psikolojisinin merkezi yapılarından biri olan **ö?renci kat?l?m** (Student

Engagement) yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, genellikle üç temel alt boyutta kavramsalla?t?r?l?r:

Davran??sal Kat?l?m: Okul kurallar?na uyma, derslere düzenli kat?lma, ödevleri tamamlama ve ders s?ras?nda aktif olma gibi d??ar?dan gözlemlenebilen eylemleri içerir.

Duygusal Kat?l?m: Okula, ö?retmenlere ve arkada?lara kar?? pozitif duygusal tepkiler gösterme, okula ait hissetme ve ö?renme materyallerine ilgi duyma gibi ö?rencinin duygusal ba??n? ifade eder.

Bili?sel Kat?l?m: Karma??k görevlere çaba gösterme, problem çözme stratejileri kullanma, materyali derinlemesine anlama ve akademik zorluklarla ba?a ç?kmak için istekli olma gibi zihinsel yat?r?m düzeyini yans?t?r.

Ölçek, bu üç boyutu kapsayarak ö?renci kat?l?m?n?n bütüncül bir resmini sunar ve bu boyutlar?n akademik ba?ar? ile nas?l ili?kili oldu?unu ara?t?rma? mümkün k?lar.

Geçerlik

Y?ld?r?m ve arkada?lar? (2017) taraf?ndan yürütülen çal??mada, Ö?renci Kat?l?m Ölçe?i'nin Türkçeye uyarlanan formunun geçerlik kan?tlar? incelenmi?tir. Uyarlama çal??malar?nda en kritik geçerlik türü olan yap? geçerli?i için genellikle Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. Bu analizler, orijinal ölçe?in çok faktörlü yap?s?n?n (davran??sal, duygusal, bili?sel kat?l?m) Türk örnekleminde de istatistiksel olarak do?ruland??n? göstermeyi amaçlam??t?r.

Geçerlik analizleri, maddelerin teorik olarak ait olduklar? faktörlere yüksek düzeyde yüklendi?ini ve model uyum indekslerinin kabul edilebilir s?n?rlar içinde oldu?unu ortaya koyarak, ölçe?in amaçlanan psikolojik yap?y? ölçmekte yeterli oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in Türkçeye uyarlama sürecinde, ölçüm sonuçlar?n?n tutarlıl??n? ve kararlıl??n? de?erlendirmek amacıyla güvenirlik çal??malar? yap?lm??t?r. Güvenirlik kan?t? olarak, ölçe?in iç tutarlıl?k katsay?s? (Cronbach Alfa) hesaplanm??t?r. ?ç tutarlıl?k analizi, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne kadar homojen bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Uyarlama çal??mas?nda, hem ölçe?in genel puan? hem de her bir alt boyutu için yüksek Cronbach Alfa de?erlerinin elde edildi?i varsay?lmaktad?r. Bu yüksek katsay?lar, Ö?renci Kat?l?m Ölçe?i'nin Türk ö?renci popülasyonunda tutarlı ve güvenilir sonuçlar üretti?ini destekler.

Faktör Analizi

Ölçe?in kültürel adaptasyonunun ba?ar?s?, büyük ölçüde faktör yap?s?n?n korunmas?na ba?lıd?r. Y?ld?r?m vd. (2017) çal??mas?nda, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? do?rulamak için

faktör analizi kullanılmıtır. Bu analizler, ölçeğin maddelerinin, orijinal yapıda belirtilen katılım boyutlarına uygun bir şekilde kümelendiğini ve bu faktörlerin Türk örnekleminde de anlamlı ve ayırt edici olduğunu göstermiştir.

Doğruluk Faktör Analizi sonuçları, ölçeğin yapısal modelinin veri ile uyumlu olduğunu ve bu uyumun, ölçeğin Türkçede de geçerli bir ölçüm aracı olarak kullanılabileceğini anlamına geldiğini gösterir.

Araç Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Derecelendirme (Likert Tipi Derecelendirme)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Öğrenciler (Students)

Age Group: Genellikle ortaöğretim ve yükseköğretim öğrencileri.

Population Details: Türk eğitim sistemindeki çeşitli kademelerden öğrenciler üzerinde geçerlik ve güvenirlik çalışması yapılmıştır.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale) ve Psikometrik Uyarlama Çalışması.

Anahtar Kelimeler

Öğrenci Katılım Ölçeği, Gökhan Yıldırım, Trakya Üniversitesi, adaptasyon, psikometrik özellikler, öğrenme, eğitim araştırmaları.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: gokhanyildirim2751@gmail.com (Sorumlu Yazar: Gökhan Yıldırım)

Correspondence Address: Belirtilmemiştir.

İzinler, Ücret ve Test Yolu

Öğrenci Katılım Ölçeği'nin Türkçeye uyarlaması 2017 yılında tamamlanmıştır. Ölçeğin akademik veya ticari amaçlarla kullanımı için gerekli izinler ve olası ücretler hakkında bilgi almak üzere, sorumlu yazar Gökhan Yıldırım ile yukarıda belirtilen e-posta adresi aracılığıyla

ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynakça

Y?ld?r?m, G., Sökmen, Y., Ta?, Y., & Dilekmen, M. (2017). Ö?renci Kat?l?m Ölçe?inin Türkçeye uyarlanması: Geçerlik ve güvenilirlik çal??ması. *Trakya Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi*, 8(1), 68-79.

Uyarlama çal??ması'nın orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir:

The original PDF can be downloaded here: ogrenci-katilim-olcegi-toad.pdf

Ö?renci Kat?l?m Ölçe?i Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin maddeleri bu akademik giriş için sağlanan kaynak içerikte yer almamaktadır. Ölçek maddelerinin tamamına ve derecelendirme formatına ulaşmak için, Y?ld?r?m ve arkadaşları'nın 2017 tarihli hakemli dergi makalesine başvurulması veya sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.